

Jędrzejów, 01.10.2012 r.

Sąd Okręgowy w Sieradzu

I Wydział Cywilny

Powód: Stowarzyszenie Obrona Zwierząt

ul. 11 Listopada 29

28-300 Jędrzejów

reprezentowane przez

advokata Przemysława Berny

z Kancelarii Adwokackiej w Jędrzejowie

przy ul. 11 Listopada 80A

28-300 Jędrzejów

Pozwany: 1. Gmina Łask

ul. Warszawska 14

98-100 Łask

2. Longin Siemiński

Hotel dla Zwierząt i Ptactwa Domowego

z siedzibą w Łodzi 92-411, ul. Kosodrzewiny 56/2,

schronisko dla bezdomnych zwierząt

w Wojtyszkach 18, 98-277 Brąszewice

wartość przedmiotu sporu: 442.431,00 zł (słownie: czterysta czterdzieści dwa tysiące czterysta trzydzieści jeden złotych)

Pozew o uznanie umowy za nieważną

Działając w imieniu powodowego Stowarzyszenia Obrona Zwierząt, na mocy pełnomocnictwa - które załączam – udzielonego mi przez Panią Agnieszkę Lechowicz, Prezesa Stowarzyszenia, uprawnionej do reprezentacji Stowarzyszenia na podstawie § 17 pkt 8 rozdz. IV

jego statutu, wnoszę o **uznanie za nieważną** umowę z dnia 09.12.2011 r., nr OŚR/35/2011, zawartą pomiędzy Gminą Łask, a Hotelem dla Zwierząt i Ptactwa Domowego Longin Siemiński, przedsiębiorcą prowadzącym schronisko dla bezdomnych zwierząt w Wojtyszkach 18, gm. Brąszewice, dotyczącą wylapywania oraz opieki nad bezdomnymi zwierzętami z terenu Gminy Łask w 2012 r.

Umowie tej zarzucam, że jest sprzeczna z ustawą i wnoszę o jej unieważnienie w całości, a także o zasądzenie na rzecz powoda kosztów postępowania, zgodnie z obowiązującymi przepisami, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Wartość przedmiotu sporu determinuje właściwość Sądu Okręgowego w Sieradzu.

Zwolnienie powoda z opłat sądowych

Stowarzyszenie Obrona Zwierząt posiada status organizacji pożytku publicznego i na mocy art. 24 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 24.04.2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie jest zwolnione od opłat sądowych.

Uzasadnienie interesu prawnego powoda

Interes prawny powoda w podważeniu skarżonej umowy leży w statutowych celach Stowarzyszenia, jakimi są działania na rzecz humanitarnego traktowania zwierząt, ich poszanowania i zapewniania im opieki oraz kształtowanie wśród społeczeństwa właściwego stosunku do zwierząt. Cele te Stowarzyszenie realizuje poprzez zwalczanie przejawów znęcania się nad zwierzętami, działanie w ich obronie i niesienie im pomocy oraz sprawowanie nadzoru i kontroli nad przestrzeganiem przepisów i praw w dziedzinie ochrony zwierząt i środowiska. Pozew niniejszy dotyczy umowy rozstrzygającej o warunkach zapewnienia przez gminę opieki bezdomnym zwierzętom. Zadaniem powodowego Stowarzyszenia jest ochrona zwierząt, a przedmiot umowy dotyczy niewątpliwie sytuacji tych zwierząt.

Ponadto, ustawa z dnia 21.08.1997 r. o ochronie zwierząt, Dz.U.2003.106.1002, generalnie wskazuje na rolę organizacji społecznych o statutowym celu ochrony zwierząt w nadzorze i współdziałaniu z organami administracji państwowej (art. 1 i 3 ustawy), opiniowaniu uchwał rad gminnych (art. 11a ust. 7 ustawy), a także w ujawnianiu przestępstw i wykroczeń popełnianych na zwierzętach oraz wykonywaniu praw pokrzywdzonego w postępowaniu karnym (art. 39 i 40 ustawy).

Orzecznictwo uznaje interes prawny takich organizacji społecznych w postępowaniach sądownoadministracyjnych w sprawie uchwał rad gminnych o wylapywaniu bezdomnych

zwierząt oraz rozstrzygnięciu o dalszym postępowaniu z nimi. W wyroku z dnia 12.06.2007 r., sygn. akt II OSK 339/07, NSA stwierdza m. in. że *ocena interesu prawnego fundacji i organizacji społecznych musi być powiązana z badaniem ich ustawowych oraz statutowych zadań i kompetencji, tym bardziej w przypadku gdy chodzi o ochronę zwierząt, które same swego interesu prawnego i uprawnień bronić nie mogą (...)*. Podobnie legitymację czynną w postępowaniach cywilnoprawnych, dotyczących opieki sprawowanej przez gminę nad bezdomnymi zwierzętami, przyznał Stowarzyszeniu Sąd Okręgowy w Sieradzu, sygn. akt I C 155/11, oraz Sąd Apelacyjny w Łodzi, sygn. akt I ACa 582/12.

Osnowa prawna skarżonej umowy

Gmina ma obowiązek kierować wylapane bezdomne zwierzęta do schronisk, które legitymują się spełnieniem prawem przewidzianych wymogów formalnych.

Wg art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 21.08.1997 r. o ochronie zwierząt, zarówno przed, jak i po nowelizacji, która weszła w życie dnia 01.01.2012 r., zapewnianie opieki bezdomnym zwierzętom oraz ich wylapywanie należy do zadań własnych gmin. Z kolei § 6 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 26.08.1998 r. w sprawie zasad i warunków wylapywania bezdomnych zwierząt, Dz.U. Nr 116, poz. 753, stanowi, iż każde bezdomne zwierzę po wylapaniu powinno trafić do schroniska (w tym brzmieniu od początku obowiązywania rozporządzenia, tj. od 1998 r.). Zapis ten podkreślony został w znowelizowanym brzmieniu ustawy o ochronie zwierząt, która w art. 11 ust. 3 wręcz zabrania odławiania bezdomnych zwierząt bez zapewnienia im miejsca w schronisku dla zwierząt.

Jakkolwiek do dnia 01.01.2012 r. nie istniała definicja legalna „schroniska dla zwierząt”, to samo prowadzenie schronisk dla bezdomnych zwierząt było i jest działalnością nadzorowaną i regulowaną, której warunki określone zostały w ustawie z dnia 11.03.2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, Dz.U.2008.213.1342, oraz w ustawie z dnia 13.09.1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, Dz.U.2012.391 (zwanej dalej: u.c.p.g.).

1.

(Wymóg zgłoszenia do powiatowego lekarza weterynarii)

Ustawa o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt określa wymagania weterynaryjne dla podejmowania i prowadzenia działalności w zakresie schronisk dla zwierząt, jako działalności nadzorowanej (art. 1 pkt 1). Art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy

stanowi, iż podjęcie działalności nadzorowanej w postaci prowadzenia schroniska dla zwierząt jest dozwolone po uprzednim zgłoszeniu, w formie pisemnej, zamiaru jej prowadzenia powiatowemu lekarzowi weterynarii właściwemu ze względu na przewidywane miejsce jej prowadzenia. Powiatowy lekarz weterynarii po otrzymaniu zgłoszenia zamiaru prowadzenia tej działalności wydaje decyzję o nadaniu podmiotowi zgłaszającemu weterynaryjnego numeru identyfikacyjnego. Od tej chwili schronisko podlega regularnym kontrolom powiatowego lekarza weterynarii przewidzianym dla tego rodzaju działalności nadzorowanej. Art. 85 ustawy penalizuje prowadzenie działalności nadzorowanej (w tym schroniska dla zwierząt) bez zawiadomienia w wymaganym terminie o zamiarze jej rozpoczęcia. Przepisy w tej postaci obowiązują od 2004 r.

2.

(Wymóg uzyskania zezwolenia organu właściwej gminy)

Wg art. 7 u.c.p.g. od 1996 r. dla prowadzenia schronisk dla bezdomnych zwierząt było i jest wymagane uzyskanie zezwolenia wójta danej gminy. Art. 9 u.c.p.g. stanowi, iż zezwolenie obowiązkowo powinno określać m. in. obszar działalności objętej zezwoleniem, co przy prowadzeniu schronisk dla zwierząt jest szczególnie istotne.

Z przepisów u.c.p.g. wynika, że przez „obszar działalności objętej zezwoleniem” należy rozumieć – w przypadku prowadzenia schroniska dla zwierząt – obszar, z jakiego ujęte bezdomne zwierzęta umieszczane są następnie w danym schronisku. Działalność prowadzenia schroniska jest bowiem regulowana w tym samym trybie i na podstawie tego samego przepisu art. 7 u.c.p.g., który mówi o opróżnianiu zbiorników nieczystości (a wcześniej także o odbieraniu odpadów komunalnych), gdzie niewątpliwie obszar świadczenia usług dotyczy rozproszonych miejsc znajdowania się tych zbiorników (odpadów). Obszar ten zasadniczo ograniczony jest do terytorium właściwej gminy, więc wydanie zezwolenia na obszar większy, stanowi naruszenie właściwości w rozumieniu przepisów o samorządzie gminnym. Wprawdzie żaden przepis u.c.p.g. nie precyzuje, że regulacja usług komunalnych wymienionych w art. 7 ust. 3 i 4 zamyka się w terytorium gminy, lecz wynika to nieodparcie z wykładni tych przepisów. W praktyce, działanie kilku schronisk dla bezdomnych zwierząt na terenie jednej gminy (co uzasadniałoby wydzielenie obszarów działania), jest dziś w Polsce rzadkością. Regułą jest natomiast brak schronisk i przyjmowanie do jednego zwierząt z wielkiej ilości gmin. Z punktu widzenia litery prawa jest to legalne tylko w przypadku schronisk prowadzonych przez organizacje społeczne na podstawie art. 11 ust. 4 ustawy o ochronie zwierząt, o ile organizacje

te nie są przedsiębiorcami i nie wymagają zezwolenia wydanego w trybie u.c.p.g, a także w przypadku przedsiębiorców świadczących usługi zlecane w ramach porozumienia międzygminnego lub związku gmin. Natomiast praktyka zawierania bezpośrednich umów między gminą a przedsiębiorcą działającym na terenie innej gminy, jest niezgodna z prawem i często rodzi patologie na tle odpowiedzialności gmin za „swoje” zwierzęta umieszczone w „obcym” (tj. położonym na terenie innej gminy) schronisku. Przyczyną tej patologii jest zatarcie odpowiedzialności nadzorczej gmin z tytułu udzielonego zezwolenia, gdyż gmina wysyłająca zwierzęta do „obcego” schroniska nie ponosi takiej odpowiedzialności z braku środków nadzoru, natomiast gmina właściwa miejscowo dla schroniska nie chce ponosić i unika odpowiedzialności za los „nie swoich” zwierząt.

Taka błędna interpretacja kwestii „obszaru działalności” w zezwoleniach dla schronisk dla zwierząt prowadzi do omijania celu, w jakim działalność ta w ogóle została poddana regulacji, tj. ochrony nadrzędnego interesu publicznego. Definicja tego interesu, zawarta w art. 2 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 04.03.2010 r. o świadczeniu usług na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, Dz.U.2010.47.278, upatruje go m. in. w uczciwości w transakcjach handlowych, zwalczaniu nadużyć i zdrowiu zwierząt. Owo zdrowie zwierząt jest kwestią szczególnie istotną w kontekście liczby zwierząt koszarowanych w schroniskach dla bezdomnych zwierząt prowadzonych przez przedsiębiorców.

Art. 10 u.c.p.g. penalizuje prowadzenie działalności określonej w art. 7 bez wymaganego zezwolenia. Tak więc, aby twierdzić, że podmiot prowadzący schronisko jest uprawnionym kontrahentem danej gminy, powinien posiadać on zezwolenie określające obszar działania schroniska na teren tej konkretnej gminy.

W świetle powyższego, gmina nie może zawierać umów opiewających na zapewnianie opieki wylapanym bezdomnym zwierzętom przez podmiot nieuprawniony, tj. przedsiębiorcę, który nie spełnia wyżej opisanych wymogów formalnych na prowadzenie schroniska.

Uzasadnienie pozwu

Skarżona umowa jest nieważna jako sprzeczna z ustawą, ponieważ wbrew ustawie została zawarta przez gminę z podmiotem nieuprawnionym.

W skarżonej umowie Gmina Łask zleca przedsiębiorcy Longinowi Siemińskiemu, realizację usługi w zakresie wylapywania oraz opieki nad bezdomnymi zwierzętami z terenu Gminy Łask w 2012 r. Umowa zawarta została dnia 09.12.2011 r. na okres od 01.01.2012 r. do

31.12.2012 r., z zastrzeżeniem, iż termin jej obowiązywania może ulec skróceniu w przypadku wyczerpania kwoty 442.431,00 zł brutto, przewidzianej jako maksymalna wartość usługi za cały okres trwania umowy. Gmina podpisała umowę z przedsiębiorcą działającym pod firmą „Hotel dla Zwierząt i Ptactwa Domowego” z siedzibą w Łodzi, przy ul. Kosodrzewiny 56, który prowadzi schronisko w Wojtyszkach 18, gm. Brąszewice.

1.

(Schronisko w Wojtyszkach 18, gm. Brąszewice)

Schronisko w Wojtyszkach, po pięciu latach nieformalnego działania, zostało zgłoszone do Powiatowego Inspektoratu Weterynarii w dniu 12.02.2010 r. Dnia 07.09.2010 r. Powiatowy Lekarz Weterynarii w Sieradzu nadał schronisku weterynaryjny numer identyfikacyjny 10143402.

Tego samego dnia Wójt Gminy Brąszewice wydał decyzję znak: G-7080/1/2009/2010, zezwalającą Longinowi Siemińskiemu m. in. na prowadzenie schroniska dla bezdomnych zwierząt, „położonego we wsi Wojtyszki 18”. Decyzja ta została przez powoda skutecznie zaskarżona do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Sieradzu, które dnia 23.12.2011 r. stwierdziło nieważność decyzji jako wydanej z rażącym naruszeniem prawa (m. in. z powodu braku określenia obszaru działalności objętej zezwoleniem). Unieważnienie decyzji miało skutek *ex tunc*, a więc od momentu jej wydania. Dnia 30.03.2012 r. Wójt Gminy Brąszewice wydał ponownie decyzję zezwalającą przedsiębiorcy L. Siemińskiemu m. in. na prowadzenie schroniska dla bezdomnych zwierząt, tym razem na „terenie Rzeczypospolitej Polskiej”. Od decyzji tej odwołało się powodowe Stowarzyszenie (w załączniku), zarzucając jej naruszenie przepisów o właściwości, tj. sprzeczne z prawem określenie obszaru działalności „prowadzenia schroniska dla bezdomnych zwierząt” jako terenu całego kraju, czyli wykraczającego poza właściwość terytorialną organów gminy Brąszewice. Dnia 23.05.2012 r. Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Sieradzu wydało decyzję, w której za sprzeczny z prawem uznało zapis zezwolenia na prowadzenie schroniska w Wojtyszkach na obszarze całego kraju. Uchylając wadliwą część zaskarżonej decyzji, SKO orzekło jednocześnie merytorycznie, ustalając obszar działalności schroniska na „teren Gminy Brąszewice”.

Podsumowując: przedsiębiorca prowadzący zakład w Wojtyszkach, stanowiący faktyczne schronisko (gromadzące przeciętnie ok. 3 tys. psów), pierwotnie w ogóle nie posiadał stosownego zezwolenia organu gminy, a od dnia 30.03.2012 r. posiada zezwolenie opiewające jedynie na teren Gminy Brąszewice. Tymczasem pozwany Longin Siemiński konsekwentnie

ignoruje zmianę obszaru działalności schroniska dokonaną przez SKO i kontynuuje współpracę z przynajmniej 96 gminami z 3 województw. Wg informacji publicznej uzyskanej z gmin, od dnia 01.06.2012 r. (tj. od daty doręczenia pozwanemu decyzji SKO) do schroniska w Wojtyszkach, wbrew zapisom zezwolenia, przyjętych zostało min. 184 psy spoza Gminy Brąszewice i nadal przyjmowane są kolejne. W związku z tym oczywistym i świadomym naruszeniem warunków zezwolenia przez przedsiębiorcę, dnia 28.08.2012 r. powód skierował do Wójta Gminy Brąszewice wniosek o wszczęcie postępowania w sprawie cofnięcia zezwolenia z powodu naruszania warunków jego udzielenia (do dzisiaj bez odpowiedzi).

2.

(Zakład w Łodzi, ul. Kosodrzewiny 56)

Ten sam podmiot prowadzi faktycznie działalność schroniska dla zwierząt także w obiekcie w Łodzi, na ul. Kosodrzewiny 56, tj. w siedzibie przedsiębiorstwa. Jednak zakład ten nie miał i nie ma w ogóle żadnego zezwolenia na prowadzenie schroniska dla zwierząt.

Zakład na ul. Kosodrzewiny w Łodzi od początku swego istnienia posiada wszelkie cechy schroniska dla bezdomnych zwierząt i faktycznie je stanowi, ponieważ przyjmuje i przetrzymuje zwierzęta bezdomne w ramach działalności ciągłej, zorganizowanej i zawodowej, świadcząc usługi z zakresu zadań publicznych dla wielu gmin (aktualnie umowy na „hotelowanie” bezdomnych zwierząt podpisane z firmą L. Siemińskiego „Hotel dla Zwierząt i Ptactwa Domowego”, z siedzibą w Łodzi, ul. Kosodrzewiny 56/2, posiada min. 96 gmin z 3 województw). Zakład na ul. Kosodrzewiny, stanowiąc faktyczne schronisko, nie jest jako takie zgłoszony, zarejestrowany i nadzorowany - od chwili powstania, tj. od ok. 2003-2004 r. do dnia dzisiejszego działa bez wymaganego prawem zezwolenia udzielonego przez organ właściwej gminy (a wręcz przy jej sprzeciwie – *vide* pisma Urzędu Miasta Łódź), a ponadto bez wymaganego zgłoszenia do powiatowego lekarza weterynarii.

3.

(Współpraca pozwanych)

Współpraca Gminy Łask z podmiotem nieuprawnionym w zakresie sprawowania opieki nad bezdomnymi zwierzętami jest ciągła i trwa od dłuższego czasu. Wg informacji publicznej udzielonej przez Gminę Łask wylapanie zwierzęta przekazywane były do firmy L. Siemińskiego przynajmniej od 2005 r. (*vide* dokumenty w załączniku):

rok	liczba wyłapanych zwierząt	koszty wyłapywania i opieki
2005	37 psów, 7 kotów	24.598,86 zł
2006	54 psy	37.000,00 zł
2007	28 psów	95.945,45 zł
2008	56 psów	189.777,28 zł
2009	75 psów	262.639,04 zł
2010	60 psów, 3 koty	368.780,26 zł
2011	91 psów, 3 koty	446.218,15 zł
2012	min. 13 psów	wartość umowy 442.431,00 zł

Pomimo, iż Gmina Łask była dwukrotnie (dnia 04.01.2012 r i dnia 21.06.2012 r.) informowana przez powoda o braku wystarczających uprawnień po stronie kontrahenta i wzywana do zaprzestania współpracy, skarżona umowa do dnia dzisiejszego nie została zmieniona, ani rozwiązana i nadal jest realizowana. Gmina Łask zignorowała również dwukrotne wystąpienia w tej sprawie Regionalnej izby Obrachunkowej w Łodzi (z dnia 03.04.2012 r. i dnia 30.08.2012 r.). W związku z powyższym, wobec braku woli po stronie pozwanych do działania zgodnego z prawem, powód składa niniejsze powództwo, które jako uzasadnione, w całości zasługuje na uwzględnienie.

Wnioski dowodowe

Powód wnosi o ujawnienie na rozprawie treści:

- umowy z dnia 09.12.2011 r., nr OŚR/35/2011, zawartej pomiędzy Gminą Łask, a Hotelem dla Zwierząt i Ptactwa Domowego Longin Siemiński,
- dwóch pism Urzędu Miasta Łodzi z dnia 03.06.2011 r. oraz dnia 07.02.2012 r.,
- decyzji Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Sieradzu z dnia 23.12.2011 r., znak: SKO. 401/1089/GO/11,
- odwołania powoda od decyzji Wójta Gminy Brąszewice z dnia 30.03.2012 r., znak: IT.6140.3.2012,
- decyzji Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Sieradzu z dnia 23.05.2012 r.,

znak: SKO.401/688/OC/12,

- odpowiedzi na wniosek o udzielenie informacji publicznej z Gminy Łask za lata 2005-2012,
- pisma Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi.

Załączniki:

1. kserokopia umowy z dnia 09.12.2011 r., nr OŚR/35/2011
2. kserokopie dwóch pism Urzędu Miasta Łodzi
3. kserokopia decyzji Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Sieradzu z dnia 23.12.2011 r.
4. odwołanie powoda od decyzji Wójta Gminy Brąszewice z dnia 30.03.2012 r., znak: IT.6140.3.2012
5. kserokopia decyzji Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Sieradzu z dnia 23.05.2012 r.
6. kserokopie odpowiedzi na wniosek o udzielenie informacji publicznej z Gminy Łask za lata 2005-2012
7. kserokopia pisma Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi
8. pełnomocnictwo
9. odpis z KRS
10. dwa odpisy pozwu wraz z załącznikami